

Nieuwsbrief SR Updates

Nummer 12, 2025

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2025:523](#) 15-04-2025

Is degene die de vordering van de benadeelde partij heeft ingesteld, bevoegd de rechtspersoon te vertegenwoordigen?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2025:577](#) 15-04-2025

Kon het hof oordelen dat het geen aanleiding ziet om consequenties te verbinden aan de overschrijding van de redelijke termijn?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2025:593](#) 15-04-2025

Is verwerping van het beroep op noodweer(exces) toereikend gemotiveerd in licht van wat is aangevoerd over de aannemelijkheid van de (dreiging van) geweld jegens de verdachte door de groep personen waar bedreigde persoon toe behoorde?

RECHTSPRAAK

Is verwerping van het beroep op noodweer(exces) toereikend gemotiveerd in licht van wat is aangevoerd over de aannemelijkheid van de (dreiging van) geweld jegens de verdachte door de groep personen waar bedreigde persoon toe behoorde?

Is verwerping van het beroep op noodweer(exces) toereikend gemotiveerd in licht van wat is aangevoerd over de aannemelijkheid van de (dreiging van) geweld jegens de verdachte door de groep personen waar bedreigde persoon toe behoorde?

Wenk

Het cassatiemiddel klaagt over de verwerping door het hof van het beroep op noodweer en noodweerexcès.

In zijn arrest van 22 maart 2016, ECLI:NL:HR:2016:456, heeft de Hoge Raad overwogen:

‘Als door of namens de verdachte een beroep op noodweer, noodweerexcès of putatieve noodweer is gedaan, moet de rechter een gemotiveerde beslissing geven op dat verweer. Dan zal hij moeten onderzoeken of aan de voorwaarden voor de aanvaarding van dat verweer is voldaan. In dat verband kan betekenis toekomen aan de inhoud en indringendheid van de door of namens de verdachte aangevoerde argumenten, al behoeft de omstandigheid dat een verdachte de hem tenlastegelegde gedraging ontkent, niet zonder meer aan het slagen van een subsidiair gedaan beroep op noodweer(exces) in de weg te staan.

Bij de beoordeling van het beroep kunnen nauwkeurige en consistente feitelijke vaststellingen van belang zijn, waarbij de rechter de last tot het aannemelijk maken van die feitelijke grondslag niet uitsluitend op de verdachte mag leggen.’

De Hoge Raad is in zijn uitspraak van 29 maart 2022, ECLI:NL:HR:2022:417 nader ingegaan op de beoordeling van de feitelijke grondslag van een beroep op noodweer. Daarbij heeft de Hoge

Raad overwogen:

‘2.3.2 Bij het onderzoek naar de feitelijke grondslag van het beroep kan betekenis toekomen aan de inhoud en indringendheid van de door of namens de verdachte aangevoerde argumenten. De last tot het aannemelijk maken van die feitelijke grondslag mag echter niet uitsluitend op de verdachte worden gelegd. Als de verdachte in dit verband weigert te antwoorden op nadere vragen met betrekking tot de door of namens hem gestelde gang van zaken, mag de rechter die omstandigheid in zijn beoordeling betrekken.

2.3.3 Voor aanvaarding van het beroep is onder meer vereist dat de rechter de feitelijke grondslag ervan aannemelijk acht. Ter verduidelijking van eerdere rechtspraak merkt de Hoge Raad hierover het volgende op. Voor de vaststelling van de feiten en omstandigheden waarop dat beroep steunt, geldt – anders dan voor de beslissing over de bewezenverklaring – niet als maatstaf dat deze feiten en omstandigheden zich ‘buiten redelijke twijfel’ hebben voorgedaan. Bij de beoordeling van de feitelijke grondslag van het beroep op noodweer gaat het er slechts om dat die feitelijke toedracht, gelet op wat daarover door of namens de verdachte is aangevoerd en in het licht van het verhandelde ter terechtzitting, voldoende aannemelijk is geworden. Aan het oordeel dat de gestelde feitelijke grondslag voldoende aannemelijk is geworden, staat enige onzekerheid over de precieze feitelijke toedracht niet in de weg.

2.3.4 Wanneer de rechter de feitelijke toedracht van het beroep niet aannemelijk geworden acht, verwerpt hij het beroep. Ook wanneer hij oordeelt dat de door hem aannemelijk geachte feitelijke toedracht het beroep niet kan doen slagen omdat niet aan de voorwaarden voor de aanvaarding van dat beroep is voldaan, verwerpt hij het beroep. De rechter kan overigens het onderzoek naar de feitelijke grondslag van het beroep achterwege laten, als hij tot het oordeel komt dat – veronderstellenderwijs uitgaand van de aannemelijkheid van de gestelde feitelijke toedracht – het beroep niet kan slagen. Wel moet uit de uitspraak volgen op welke grond de verwerping berust.’

In hoger beroep heeft de verdediging onder meer aangevoerd dat weliswaar op de camerabeelden niet is te zien dat de verdachte is geslagen nu de camera slechts de benen van de buiten het theehuis aanwezige personen, zijnde de verdachte en vier mannen, in beeld bracht, maar dat daaruit wel blijkt dat de verdachte en een van deze mannen op een zeker moment versnelde bewegingen met hun benen maken, dat de verdachte daarop wegrent het theehuis in, en dat de vier mannen hem achtervolgen. Verder heeft de verdediging erop gewezen dat uit het dossier zou blijken dat de vier mannen voordat zij de eerste keer het theehuis ingingen hun capuchon opdeden om herkenning te voorkomen en dat zij op zoek waren naar de verdachte en daartoe een foto raadpleegden en via de telefoon een gesprek voerden. Uit het arrest van het hof blijkt niet dat het deze omstandigheden niet-aannemelijk

heeft geacht, en ook niet dat het van oordeel was dat het beroep van de verdachte op noodweer of noodweerexcès ook uitgaande van deze toedracht niet zou kunnen slagen. Daarom heeft het hof zijn beslissing ontoereikend gemotiveerd.

Het cassatiemiddel is terecht voorgesteld.

De redactie, april 2025

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-04-2025

ECLI: ECLI:NL:HR:2025:593

Zaaknummer: 23/01205

Rechters: V. van den Brink, Y. Buruma en T.B. Trotman

Advocaten: B. Kizilcak

Wetsartikelen: 41 Sr en 359 Sv

RECHTSPRAAK

Kon het hof oordelen dat het geen aanleiding ziet om consequenties te verbinden aan de overschrijding van de redelijke termijn?

Kon het hof oordelen dat het geen aanleiding ziet om consequenties te verbinden aan de overschrijding van de redelijke termijn?

Wenk

Het cassatiemiddel klaagt onder meer dat het hof geen rechtsgevolg heeft verbonden aan de vastgestelde overschrijding van de redelijke termijn in eerste aanleg.

Het oordeel van het hof dat het geen aanleiding ziet om consequenties te verbinden aan (onder meer) de overschrijding van de redelijke termijn in eerste aanleg omdat bij de strafoplegging in de hoofdzaak rekening is gehouden met de lange duur van de behandeling, is niet zonder meer begrijpelijk. Nog daargelaten dat in de strafzaak in eerste aanleg op een eerdere datum uitspraak is gedaan dan in de ontnemingszaak in eerste aanleg, volgt uit de overwegingen van het hof in de strafzaak immers dat die strafvermindering alleen is toegepast ter compensatie van de schending van de redelijke termijn in de fase van het hoger beroep, en dus niet voor het tijdsverloop in eerste aanleg.

Het cassatiemiddel klaagt daarover in zoverre terecht. De Hoge Raad zal de zaak zelf afdoen en de aan de betrokkene opgelegde betalingsverplichting van € 91.123 verminderen.

De redactie, april 2025

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-04-2025

ECLI: ECLI:NL:HR:2025:577

Zaaknummer: 23/03119

Rechters: M.J. Borgers, M. Kuijer en C.N. Dalebout

Advocaten: R.J. Baumgardt en M.J. van Berlo

Wetsartikelen: 6 EVRM

RECHTSPRAAK

Is degene die de vordering van de benadeelde partij heeft ingesteld, bevoegd de rechtspersoon te vertegenwoordigen?

Is degene die de vordering van de benadeelde partij heeft ingesteld, bevoegd de rechtspersoon te vertegenwoordigen?

Wenk

Het cassatiemiddel klaagt onder meer dat het hof de vordering van de benadeelde partij [A] B.V. ontvankelijk heeft geacht terwijl het hof niet heeft vastgesteld dat [betrokkene 1], die namens deze benadeelde partij die vordering heeft ingesteld, daartoe bevoegd was en dat het hof om diezelfde reden het opleggen aan de verdachte van de schadevergoedingsmaatregel ontoereikend heeft gemotiveerd.

Op grond van artikel 51c lid 3 Sv kan de benadeelde partij zich doen vertegenwoordigen, onder meer door een gemachtigde die is voorzien van een schriftelijke bijzondere volmacht van die benadeelde partij. Die bepaling strekt zich ook uit tot de voeging door een voegingsformulier als bedoeld in artikel 51g lid 1 Sv (vgl. HR 5 februari 2002, ECLI:NL:HR:2002:AD5371). Zo'n volmacht is echter niet vereist als de benadeelde partij een rechtspersoon is en het voegingsformulier is ondertekend door een persoon die optreedt namens de rechtspersoon (vgl. HR 16 november 2004, ECLI:NL:HR:2004:AR3043).

Het hof heeft geoordeeld dat [betrokkene 1] het 'Verzoek tot Schadevergoeding' als vertegenwoordiger van [A] B.V. heeft ondertekend en dat hij dus optreedt namens deze rechtspersoon. Dat oordeel is niet onbegrijpelijk, mede in aanmerking genomen dat uit de vaststellingen van het hof blijkt dat de aangifte is gedaan in de winkel van [A] B.V. door [betrokkene 1] als 'eigenaar van [A]', en dat deze door het hof aan het verzoek en de aangifte ontleende omstandigheden in hoger beroep ook niet inhoudelijk zijn weersproken door de verdediging.

Voor zover het cassatiemiddel hierover klaagt, faalt het.

De redactie, april 2025

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-04-2025

ECLI: ECLI:NL:HR:2025:523

Zaaknummer: 22/03996

Rechters: V. van den Brink, A.E.M. Röttgering en R. Kuiper

Advocaten: M.J.N. Vermeij

Wetsartikelen: 51c Sv en 51g Sv